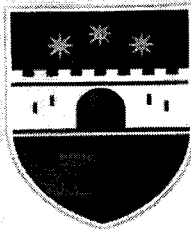
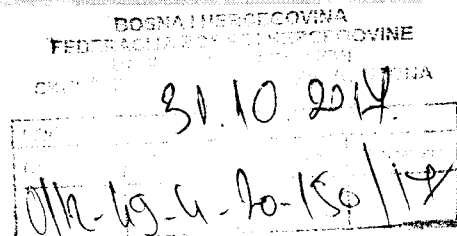

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON
VLADA UNSKO-SANSKOG KANTONA

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
THE UNA - SANA CANTON
UNA-SANA CANTON GOVERNMENT

Broj: 03-017-1541/2017
Dana, 26.10.2017. godine

SKUPŠTINA UNSKO-SANSKOG KANTONA

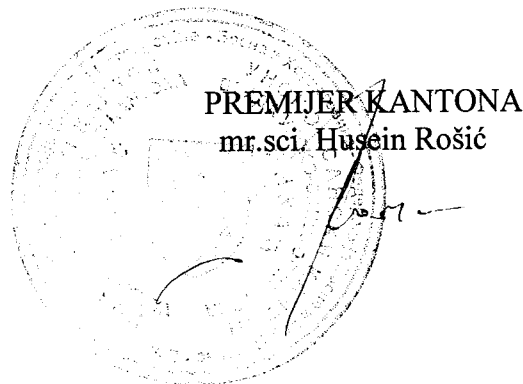
PREDMET: Informacija o stanju u oblasti socijalne zaštite, izbjeglih
i raseljenih osoba i povratnika u 2016. godini,
d o s t a v l j a s e;-

Na osnovu člana 181. Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 9/17), u prilogu vam dostavljamo Informaciju o stanju u oblasti socijalne zaštite, izbjeglih i raseljenih osoba i povratnika u 2016. godini, uz sljedeće:

O b r a z l o ž e n j e

Vlada Unsko-sanskog kantona je na sjednici održanoj dana 26.10.2017. godine, razmatrala i prihvatila Informaciju o stanju u oblasti socijalne zaštite, izbjeglih i raseljenih osoba i povratnika u 2016. godini, obrađivača Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike, te vam istu dostavljamo na razmatranje.

PRILOG: - Informacija (6x)

PREMIJER KANTONA
mr. sci. Husein Rošić

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON
MINISTARSTVO ZDRAVSTVA,
RADA I SOCIJALNE POLITIKE

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
THE UNA - SANA CANTON
MINISTRY OF HEALTH,
LABOR AND SOCIAL POLICY

Informacija
o stanju u oblasti socijalne zaštite, izbjeglih i raseljenih osoba i povratnika
u 2016.godini

Bihać, septembar 2017. godine

SADRŽAJ

	Str.
I Stanje u oblasti socijalne zaštite u 2016.godini-Uvod	3
Djelatnost socijalne zaštite	4
Finansiranje oblika socijalne zaštite	5
Stalna novčana pomoć	7
Dodatak za njegu i pomoć druge osobe	7
Novčana naknada za vrijeme čekanja na zaposlenje	7
Smještaj u ustanove socijalne zaštite	8
Smještaj u drugu porodicu	9
Zaštita porodica sa djecom	9
Zaštita civilnih žrtava rata	10
Jednokratne novčane pomoći	13
Zdravstvena zaštita	15
Porodično pravna zaštita i zaštita porodice s djecom	16
Saradnja s nevladinim organizacijama	16
Žrtve nasilja	17
Osobe s invaliditetom	18
Revidirani Akcioni plan Bosne i Hercegovine za Rome 2013-2016	19
Izdaci i neizmirene obaveze za socijalnu zaštitu 2016.godini	21
Zaključak I	24
II Stanje u oblasti izbjeglih i raseljenih osoba i povratnika u 2016.godini	25
Raseljene osobe u Unsko-sanskom kantonu.....	26
Alternativni/nužni smještaj raseljenih osoba.....	27
Obnova stambenog fonda.....	28
Povratak raseljenih osoba.....	30
Održivi povratak.....	31
Zaključak II	32

I Stanje u oblasti socijalne zaštite u Unsko-sanskom kantonu u 2016.godini

Uvod

Socijalna zaštita je Ustavom i Zakonom definirana organizirana djelatnost u Federaciji, usmjerena na osiguranje socijalne sigurnosti njenih građana i njihovih porodica u stanju socijalne potrebe.

Prema odredbama člana III.2.e/ i člana III.3./1/ i /2/ Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, federalna vlast i kantoni su zajednički nadležni za socijalnu politiku. Tu nadležnost ostvaruju zajednički ili odvojeno, ili od strane kantona koordinirano od federalne vlasti. U pogledu ovih nadležnosti kantoni i federalna vlast dogovoraaju se na trajnoj osnovi.

Zakonska regulativa

Oblast socijalne zaštite uređena je sljedećim zakonskim propisima:

1. Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštiti porodice s djecom («Službene novine Federacije BiH» broj 36/99, 54/04, 39/06,14/09 i 45/16)
 2. Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice s djecom («Službeni glasnik Unsko sanskog kantona» br. 5/00, 7/01 i 11/14),
 3. Zakon o zaštiti od nasilja u porodici («Službene novine Federacije BiH» broj 20/13).
 4. Zakon o osnivanju Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja («Službene novine Federacije BiH broj 70/07),
 5. Zakon o zaštiti osoba sa duševnim smetnjama («Službene novine Federacije BiH» broj 37/01, 40/02, 52/11 i 14/13),
 6. Porodični zakon Federacije BiH («Službene novine Federacije BiH» broj 35/05 i 41/05);
 7. Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba s invaliditetom («Službene novine Federacije BiH» br. 9/10),
 8. Pravilnik o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite u Federaciji Bosne i Hercegovine („Sl. novine Federacije BiH“ broj 15/13),
 9. Zakon o zdravstvenom osiguranju („Sl.novine Federacije BiH“ broj 30/97,7/02,70/08 i 48/11)
 10. Zakon o hraniteljstvu („Sl.novine Federacije BiH“ broj 19/17)
- Provedbeni propisi iz oblasti socijalne zaštite, na kantonalnom nivou su:
1. Pravilnik o utvrđivanju, razvrstavanju i evidenciji djece i mladih s posebnim potrebama («Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona» br. 5/2005),
 2. Pravilnik o vrsti Domova za starije i nemoćne osobe i njihovoj djelatnosti, te uvjetima u pogledu prostora, opreme i potrebnih stručnih i drugih zaposlenika («Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona» broj 14/2008. i 26/2012),
 3. Pravilnik o bližim uslovima za osnivanje Javnih ustanova za profesionalnu rehabilitaciju, kao i Pravilnik o sadržaju i načinu provođenja nadzora nad zakonitošću rada ustanova, privrednih društava, zaštitnih radionica i radnog centra za profesionalnu rehabilitaciju, osposobljavanje i zapošljavanje osoba s invaliditetom („Sl. glasnik USK“ broj 12/11),
 4. Pravilnik o uvjetima u pogledu prostora, opreme, potrebnih stručnih i drugih zaposlenika, kao i evidencija koje vode ustanove za zbrinjavanje žrtava nasilja («Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona» br. 7/2009) i drugi propisi koji reguliraju predmetnu problematiku,
 5. Pravilnik o načinu obračuna, isplate i postupku ostvarivanja prava na naknadu umjesto plaće ženi – majci, odnosno drugom licu u radnom odnosu za vrijeme odsustvovanja

sa posla radi trudnoće, porođaja ili njege djeteta ("Sl.glasnik Unsko-sanskog kantona" br. 7/16).

Djelatnost socijalne zaštite i struktura zaposlenih u centrima za socijalni rad Unsko-sanskog kantona

Djelatnost socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom obavljaju ustanove socijalne zaštite-centri za socijalni rad.

Na području Unsko-sanskog kantona djeluje 8 gradskih/ općinskih centara za socijalni rad, čiji su osnivači gradovi i općine Unsko-sanskog kantona.

Tabela br.1. Struktura zaposlenih u centrima za socijalni rad Unsko-sanskog kantona

I Struktura zaposl.u CSR	Grad/Općina								
	Bihać	Cazin	V. Kladuša	S. Most	B.Krupa	Ključ	B.Petrovac	Bužim	Ukupno
Soc.radnik VSS	6	5	5	3	4	4	2	2	31
Soc.radnik VŠS	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Pedagog-psiholog	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Pedagog	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Psiholog	1	1	-	1	-	1	1	-	5
Sociolog	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pravnik VSS	2	1	1	1	1	1	-	-	7
Pravnik VŠS	-	-	-	1	-	-	-	1	2
Defektolog	-	-	-	1	1	1	-	-	3
Vaspitač	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Drugo	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Ukupno I:	11	7	7	7	6	7	3	4	52
II Ostali									
Ekonomist VSS	1	1	1	-	-	-	1	1	5
Ekonomist VŠS	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Admin. osoblje	2	1	3	4	1	2	2	-	15
Vozač	1	1	1	1	1	-	-	1	6
Ostali	4	1	1	1	1	-	-	-	8
Ukupno II	8	5	6	6	3	2	3	2	35
Ukupno I+II	19	12	13	13	9	9	6	6	87

U primjeni metoda rada najzastupljeniji je multidisciplinirani način rada. Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike Unsko-sanskog kantona vrši nadzor nad primjenom odredaba Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice

sa djecom (u daljem tekstu: Kantonalni zakon o socijalnoj zaštiti), kao i radom centara za socijalni rad u smislu primjene zakona i provedbenih propisa iz nadležnosti kantona.

Kako je djelatnost socijalne zaštite koju provode centri za socijalni rad u velikoj mjeri usmjerena na terenski rad, u toku 2016. godine zaokružen je ciklus donacije službenih motornih vozila iz granta Vlade Japana. Svi centri za socijalni rad i JU „Socijalno- pedagoška životna zajednica“ Bihać raspolažu sa novim motornim vozilima.

Finansiranje oblika socijalne zaštite

Sredstva za finansiranje socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom osiguravaju se u skladu s propisima Federacije i Kantona iz:

- budžeta kantona,
- budžeta općine,
- ulaganja osnivača,
- privrednih i uslužnih djelatnosti ustanova,
- ličnog učešća korisnika i njihovih srodnika
- legata, poklona i zavještanja i
- drugih izvora u skladu sa propisom.

(Od gore pobrojanih izvora finansiranja u najvećoj mjeri teret finansiranja pada na Kanton, Federaciju, lično učešće korisnika i njihovih srodnika i gradove/ općine (plate i materijalni troškovi).

Tabela br.2 Oblici socijalne zaštite koji se finansiraju, odnosno isplaćuju iz Budžeta USK

Red broj	Oblik socijalne zaštite	Visina davanja (KM)	Broj korisnika 2015.god.	Broj korisnika 2016.god.
1	Stalna novčana pomoć (socijalna pomoć)	od 50,00 do 75 ,00 (utvrđuje se u zavisnosti od broja članova porodice)	697	626
2	Novčana naknada za pomoć i njegu druge osobe	50.00 (bez obzira na stupanj i procenat invaliditeta)		
3	Novčana naknada za vrijeme čekanja na zaposlenje	25.00		
4	Smještaj u ustanove socijalne zaštite	od 200,00 do 1.200,00	246	241
5	Smještaj u drugu porodicu (djeca/odrasli)	od 200,00 i 300 ,00	31	28
6	Naknada plaće ženi majci u radnom odnosu za vrijeme dok odsustvuje s posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta	50% njene plaće ostvarene u periodu od 6 mjeseci koje prethode porođaju	603	603
7	Novčana pomoć za vrijeme trudnoće i porođaja žene majke koja nije u radnom odnosu	100,00	993	817
8	Civilne žrtve rata (30 %)	-lična invalidnina od 105.00 do 586.00 -dodatak za pomoć i njegu druge osobe od 293.08 do 586.00		

		-ortop. dodatak od 99,65 do 169,98	1538	1522
	Članovi porodica civilnih žrtava rata (30 %)	od 252,04 do 381,00		
	Posebne kategorije (30%)	586,00		
9	Jednokratne pomoći (prosjek)	85,00		

Pored gore pobrojanih oblika zaštite koji se isplaćuju iz budžeta Unsko-sanskog kantona, dodatak na djecu, jednokratna pomoć za opremu novorođenog djeteta i pomoć u prehrani djeteta do 6 mjeseci i dodatna ishrana za majke dojilje nisu se nikada isplaćivali na području Unsko-sanskog kantona. Osnovni razlog za to je nedostatak materijalnih sredstava.¹

Tabela br.3 Oblici socijalne zaštite koji se finansiraju iz Budžeta Federacije BiH

Red. Broj	Oblik socijalne zaštite	Osnov	Visina davanja u KM		Broj korisnika u 2015.g	Broj korisnika u 2016.g
1.	Neratni invalidi	Lična invalidnina	100 %	109,76 KM		
			90 %	82,32 KM		
		Dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica	I grupa	274,40 KM		
			II grupa	137,20 KM		
		Ortopedski dodatak	19,20 KM			
Ukupno:				4183	4285	
2.	Civilne žrtve rata (70%)		-lična invalidnina od 105,00 do 586,00 KM -dodataka za njegu i pomoć druge osobe od 293,08 do 586,00 KM -ortopedski dodatak od 99,65 do 169,98 KM			
Ukupno:					1616	1537

Iz općinskog budžeta finansiraju se:

1. centar za socijalni rad i ostale ustanove socijalne zaštite koje osniva općina,

¹ Na prijedlog resornog Ministarstva Vlada Unsko-sanskog kantona je dana 15.06.2017.godine izvršila povećanje osnovice za obračun novčanih primanja utvrđenih Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom i to za stalnu novčanu pomoć, tuđu njegu i pomoć i naknadu za vrijeme čekanja na zaposlenje. Povećanje osnovice po ovom osnovu izvršeno je nakon 13.godina. Početak primjene ove Odluke Vlade Unsko-sanskog kantona je 01.07.2017.godine.

2. druge materijalne pomoći (privremena, jednokratna i druga materijalna pomoć ili naturalno davanje),
3. usluge socijalnog i drugog stručnog rada,
4. kućna njega i pomoć u kući,
5. općinska invalidska udruženja u skladu sa mogućnostima općina.
6. posebni psihosocijalni tretman trudnica i bračnih drugova koji žele djecu.
7. smještaj djece uz osiguranu ishranu u ustanovama predškolskog odgoja,
8. osiguranje jednog obroka u vrijeme nastave u školama osnovnog obrazovanja,
9. druga prava iz socijalne zaštite, koja svojim propisima utvrđuju općine.

Stalna novčana pomoć

Stalna novčana pomoć, kao oblik socijalne zaštite predstavlja osiguravanje minimuma sredstava za socijalnu sigurnost korisnika. Pravo se temelji na nesposobnosti članova uže porodice za rad i privređivanje, nedostatnosti prihoda za uzdržavanje, kao i utvrđivanja nemogućnosti uzdržavanja od strane bližih srodnika koji su po Zakonu dužni vršiti obavezu uzdržavanja.

Iznos naknade utvrđen je u rasponu od 50,00- 75,00 KM, u zavisnosti od broja članova porodice.

Dodatak za njegu i pomoć druge osobe

Veoma mali broj osoba ovo pravo ostvaruje na teret budžeta Unsko-sanskog kantona. Teret finansiranja ovog oblika je najvećim dijelom na Federaciji, naročito nakon donošenja presude Ustavnog suda Federacije BiH kojim je utvrđena diskriminiranost odredbe federalnog zakona da lica preko 65.godina starosti ovo pravo ostvaruju isključivo iz kantonalnog budžeta.

Visina naknade koja se isplaćuje po ovom osnovu na teret Budžeta Unsko-sanskog kantona je 50,00 KM, uvjetovan je imovinskim cenzusom i daleko je manja u odnosu na federalnu.

Novčana naknada za vrijeme čekanja na zaposlenje

Osobama osposobljenim za rad u skladu sa federalnim i kantonalnim zakonom, pripada pravo na novčanu naknadu za vrijeme čekanja na zaposlenje.

Ovo pravo im pripada nakon završetka rehabilitacije, odnosno osposobljavanja do trenutka zaposlenja, a to pravo gube ako odbiju ponudeni posao za koji su osposobljeni.

Ovaj iznos naknade na našem Kantonu utvrđuje se u visini od 50 % stalne novčane pomoći i iznosi 25,00 KM. *Također, povećanje ovog oblika naknade obuhvaćeno je Odlukom Vlade Unsko-sanskog kantona iz 2017.godine.*

Svi strateški dokumenti u oblasti invalidnosti kao odrednicu imaju načelo nediskriminacije i jednakih mogućnosti za osobe sa invaliditetom, naročito sa aspekta profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja.

Nažalost, osobe sa invaliditetom, odnosno korisnici ovog oblika naknade najčešće ostaju dugogodišnji korisnici naknade za vrijeme čekanja na zaposlenje i vrlo rijetko se zapošljavaju.

S tim u vezi od strane Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom pokrenuta je široka akcija radi dosljedne provedbe Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom, kako u pogledu

zapošljavanja tako i uplate zakonom utvrđenog posebnog novčanog iznosa za podsticanje rehabilitacije i zapošljavanja osoba sa invaliditetom.²

Smještaj u ustanove socijalne zaštite

Smještaj u ustanove socijalne zaštite predstavlja oblik zaštite koji mogu ostvariti djeca i odrasle osobe kojima je potrebna stalna briga i pomoć u zadovoljavanju njihovih životnih potreba, a ne mogu ih ostvariti u vlastitoj porodici ili na neki drugi način.

Troškove smještaja u ustanovu snosi smještena osoba, roditelj, usvojitelj, staratelj ili srodnik koji je, u skladu sa zakonom, dužan uzdržavati tu osobu. Ukoliko je ovo nemoguće osigurati, smještaj se dijelom ili u cijelosti plaća iz budžeta Unsko-sanskog kantona.

Značajno je napomenuti da su unatoč visokim cijenama smještaja koje dostižu i do 1.200,00 KM, kapaciteti za smještaj odraslih osoba u ustanove i u Federaciji, ali i u Republici Srpskoj u najvećoj mjeri popunjeni.

Nažalost institucionalni oblik zbrinjavanja i dalje prevladava u odnosu na porodični smještaj, iako se naša država kao potpisnica Konvencije o pravima osoba sa invaliditetom obavezala da će svoje aktivnosti kreirati u pravcu deinstitucionalizacije i stvaranju novih oblika zbrinjavanja.

Poslije porodijskih naknada predstavlja najveću budžetsku stavku Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike.

Cijela 2016.godina je bila obilježena ogromnim kašnjenjima u isplata svih naknada, pa i ovog. Međutim u konkretnom slučaju situaciju je dodatno pogoršala činjenica da su gotovo sve ustanove socijalne zaštite tužile centre za socijalni rad za ogromna dugovanja uz prijetnje otpuštanja korisnika. Kako su centri za socijalni rad u trezorskom sistemu poslovanja svojih gradova/općina, došlo je do blokada pojedinih računa centara za socijalni rad, a što je navelo 4 gradska/općinska vijeća da svojim dopisom traže hitno izmirenje ovih dugovanja.

Smještaj i zbrinjavanje osoba starije životne dobi vrše i starački domovi. Ukupan broj staračkih domova na području Unsko-sanskog kantona je 7. Smještaj se vrši na komercijalnoj osnovi, i neznatan broj korisnika koji prolaze kroz sistem socijalne zaštite biva smješten u istima (najveći dio u Staračkom domu Prijedor).

Na području našeg Kantona postoje dvije ustanove za djecu bez roditeljskog staranja:

Centar za djecu bez roditeljskog staranja «Duga» Kulen Vakuf postoji već više od deset godina, a od 2012.godine se sufinansira iz Budžeta Unsko – sanskog kantona. Zbrinjavaju djecu bez roditeljskog staranja i djecu čiji je život ometen porodičnim prilikama u dobi od 0-6 godina. Kapacitet Centra je 24. djece. Radi se o jedinoj ustanovi takvog tipa za djecu bez roditeljskog staranja na području Unsko-sanskog kantona.

U toku 2016. godine iz Budžeta Unsko-sanskog kantona sufinansiran je smještaj djece bez roditeljskog staranja i djece čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama u iznosu od 42.500,00 KM.

JU „Socijalno- pedagoška životna zajednica“ Bihać je ustanova koja se gotovo u cijelosti finansira iz Budžeta Unsko-sanskog kantona i malim dijelom iz participacija roditelja ili srodnika. U dupleks kućama u sedam općina (osim Bužima) smješteno je 70 djece iz cijelog Unsko-sanskog kantona i to: 9 iz Bihaća, 12 iz Bosanske Krupe, 10 iz Ključa, 11 iz Cazina, 10 iz Sanskog Mosta, 12 iz Velike Kladuše, 0 iz Bužima i 6 iz Bosanskog Petrovca.

² Kako ni od strane Vlade Unsko-sanskog ovaj novčani iznos nije uplaćivan, to je u toku 2016.godine Ministarstvo finansija pristupilo analizi obaveza po ovom osnovu svih budžetskih korisnika i planiranja sredstava u ove svrhe.

U sastavu ustanove je i Đački internat, te stanovi za mlade i dječiji prostori. Kapacitet Đačkog internata je 54 djece, a u istom je u toku izvještajnog perioda bilo smješteno 71 djece (31 djevojčica i 39 dječaka) uglavnom djece bez roditeljskog staranja i djece iz socijalno ugroženih porodica.

U toku 2016. godine najveći problem ove Ustanove predstavljao je odlazak zaposlenika sa radnog mjesta odgajatelja u kućama i veoma otežano zapošljavanje adekvatnog kadra za odgajatelje.

Smještaj u drugu porodicu

Smještaj u drugu porodicu mogu ostvariti djeca i odrasle osobe kojima je potrebna stalna njega i pomoć radi zadovoljavanja njihovih životnih potreba, a ne mogu ih ostvariti u krugu vlastite porodice ili na drugi način.

Naknada za smještaj u drugu porodicu iznosi 200 KM, a za dijete ili odraslu osobu s teškoćama u razvoju naknada iznosi 300 KM mjesečno.

U toku 2016. godine nakon intenzivnog rada utvrđen je konačan tekst Zakona o hraniteljstvu. Vlada i Skupština Unsko-sanskog kantona uvažili su mišljenje Ministarstva zdravstva, rad i socijalne politike i dali pozitivno mišljenje na tekst Zakona, kao i na finansijsku projekciju i obaveze kantona po ovom pitanju. Po tom smo osnovu jedan od rijetkih kantona koji je dao pozitivno mišljenje na obje bitne komponente Zakona. Zakon je stupio na snagu 23.03.2017. godine, sa odgođenom primjenom od 12 mjeseci.

Primjena ovog propisa dovešće do ujednačavanja naknada koje će se isplaćivati hraniteljima na području federacije, te se kao novina uvodi i naknada za staratelja, pored naknade za hranjenika. Ovakvo zakonsko rješenje dokinut će diskriminaciju koja je po ovom osnovu postojala od kantona do kantona, trebala bi prevenirati deinstitucionalizaciju, a kao krajnji rezultat i stvaranje ušteda na stavki smještaja u ustanove socijalne zaštite.

Međutim, osnovni preduslov za ovo mora biti redovitost u isplataima ovih naknada.

Kada je u pitanju usvojenje kao najprimjereniji i najprihvatljiviji oblik zbrinjavanja djece bez roditeljskog staranja (potpuno- uzrasta do 10 godina života djeteta i nepotpuno- do navršenih 18 godina), u toku 2016.godine evidentirano je 368 zahtjeva za usvojenje, a provedeno je svega 8 postupaka usvajanja djece bez roditeljskog staranja.

Zaštita porodica sa djecom

Naknada plaće ženi majci u radnom odnosu za vrijeme dok odsustvuje s posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta

Odredbama Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti utvrđeno je da se ova vrsta naknade utvrđuje u visini od 50% prosječne plaće koju je porodilja ostvarila u posljednjih šest mjeseci prije poroda. Sredstva za ovu vrstu naknade obezbjeđuju se u Budžetu kantona, s tim što je isplatilac naknade poslodavac koji ima pravo na refundaciju ove naknade u roku od tri mjeseca.

Resorno kantonalno ministarstvo je vršilo i uplatu doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u visini od 19,1 %, a u skladu sa Odlukom Zavoda zdravstvenog osiguranja Unsko-sanskog kantona o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje („Sl.glasnik USK“ broj 6/99,15/04, 20/04 i 1/05).

U toku 2012. godine po prijavi poslodavca, koji je smatrao da je konkretno JU CSR Cazin kao isplatilac naknade, a u skladu sa odredbama Zakona o doprinosima, obavezan plaćati na teret resornog ministarstva i ostale doprinose, Porezna uprava izvršila kontrolu kod kontrolisanog lica JU CSR Cazin. Rješenjem porezne uprave utvrđena obaveza JU CSR

Cazin u iznosu od 282.046,17 KM sa pripadajućom zateznom kamatom. Nakon toga, inspeksijski pregled je izvršen u svim centrima na području USK.

Tabela br.4 Pregled utvrđenih obaveza prema rješenjima Porezne uprave

NAZIV POREZNOG OBVEZNIKA	IZNOS DUGA	STATUS
JU CSR CAZIN	282.046,17 KM	Žalbeni postupak
JU CSR BIHAĆ	803.165,29 KM	Žalbeni postupak
JU CSR V.KLADUŠA	486.223,47 KM	Žalbeni postupak
JU CSR S.MOST	170.625,34 KM	Žalbeni postupak
JU CSR BUŽIM	34.984,04 KM	Žalbeni postupak
JU CSR KLJUČ	81.594,18 KM	Žalbeni postupak
JU CSR B.PETROVAC	63.006,38 KM	Žalbeni postupak
JU CSR B.KRUPA	93.205,90 KM	Žalbeni postupak
UKUPNO:	2.014.850,77 KM	

Napomena: Gore prikazani iznos dugovanja ne sadrži kamate (0,04% dnevno);

O ovoj situaciji pisali smo i u našoj informaciji za 2014.godinu, 2015.godinu i nije se prema našim saznanjima promijenila niti u toku 2016.godine.

Novčana pomoć za vrijeme trudnoće i porođaja žene majke koja nije u radnom odnosu

Naknada po ovom osnovu utvrđuje se u visini od 100,00 KM jednokratno. Isplata ovih naknada izvršena je za mjesec februar 2015.godine, a ukupan iznos dugovanja prema ovim kategorijama sadržan je u ukupnom iznosu dugovanja za porodijske naknade.

Finansijsku pomoć novorođenim bebama, prema dostavljenim informacijama od strane centara za socijalni rad obezbjedile su u toku 2016. godine općina Bosanski Petrovac u visini od 100,00 KM za zaposlene porodilje i 200,00 KM za nezaposlene porodilje, općina Bužim u visini od 100,00 KM, općina Sanski Most u visini od 100,00 KM i općina Ključ u visini od 200,00 KM za zaposlene porodilje i 485,00 KM za nezaposlene porodilje.

Zaštita civilnih žrtava rata

Civilna žrtva rata je osoba kod koje je za vrijeme rata ili neposredne ratne opasnosti uslijed ranjavanja ili nekog drugog oblika ratne torture nastupilo oštećenje organizma, što uključuje mentalno oštećenje ili značajno narušavanje zdravlja ili nestanak ili pogibiju te osobe.

Sredstva za ostvarivanje prava civilnih žrtava rata osiguravaju se 70% iz federalnog budžeta i 30% iz kantonalnog budžeta. Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike vrši reviziju prvostepenih rješenja donesenih od strane nadležnih centara za socijalni rad, te rješava u drugostepenim postupcima po žalbama u postupcima utvrđivanja statusa i ostvarivanja prava civilnih žrtava rata.

Tabela br.5. Broj civilnih žrtava rata i članova porodica civilnih žrtava rata za period 2014-2016 godine

GRAD/OPĆINA	GODINA	BROJ KORISNIKA
BIHAĆ	2014.	252
	2015.	245
	2016.	240
CAZIN	2014.	244
	2015.	234
	2016.	220
VELIKA KLADUŠA	2014.	598
	2015.	569
	2016.	547
SANSKI MOST	2014.	380
	2015.	368
	2016.	341
BOSANSKA KRUPA	2014.	71
	2015.	71
	2016.	69
KLJUČ	2014.	67
	2015.	66
	2016.	60
BOSANSKI PETROVAC	2014.	23
	2015.	23
	2016.	23
BUŽIM	2014.	40
	2015.	40
	2016.	37
SVE UKUPNO	2014.	1675
	2015.	1616
	2016.	1537

Tabela br.6. Pregled doznačenih sredstva za civilne žrtve rata u toku 2016.godine

Civilne žrtve rata 2016.godina	JU CSR Bihać	JU CSR Bos. Krupa	JU CSR B. Petrovac	JU CSR Bužim	JU CSR Cazin	JU CSR Ključ	JU CSR Sanski Most	JU CSR V.Kladuša	Ukupno
Januar	63.533,20	17.780,51	8.150,28	9.615,60	71.477,60	17.137,31	100.221,35	176.022,35	463.908,14
Februar	101.685,74	11.186,44	6.449,01	2.080,77	41.570,56	17.137,31	98.940,58	204.257,41	483.307,82
Mart	68.184,93	14.210,92	6.449,01	2.080,77	40.996,14	17.137,31	98.204,97	200.520,78	447.784,83
April	74.710,89	17.780,51	6.449,01	9.545,26	65.422,04	16.885,27	103.014,24	179.721,15	473.528,37
Maj	68.864,13	17.780,51	6.449,01	9.293,22	65.422,04	16.885,27	103.014,17	175.674,26	463.382,61
Juni	74.537,99	17.780,51	6.449,01	9.293,22	62.260,85	16.759,25	104.570,57	161.872,92	456.524,32
Juli	68.629,67	17.780,51	6.126,63	9.293,22	79.551,09	16.507,21	98.796,96	158.783,95	455.469,24
August	69.889,67	18.788,67	6.126,63	9.293,22	71.210,17	16.507,21	100.974,47	184.116,85	476.907,09
Septembar	68.811,37	12.182,88	6.630,71	10.746,85	65.665,29	16.507,21	98.852,67	159.660,21	439.057,19
Oktobar	68.993,07	17.780,51	6.126,63	9.164,27	65.539,27	16.507,21	105.036,49	160.255,14	449.402,59
Novembar	67.798,75	17.780,51	6.126,63	9.164,27	64.783,15	16.507,22	99.186,77	173.126,64	454.473,94
bar	70.055,40	17.780,51	6.126,63	9.345,97	72.722,41	16.507,21	99.661,53	165.626,89	457.826,55
U k u p n o:	865.695,01	198.612,99	77.659,19	98.916,64	769.590,61	200.984,99	1.210.474,71	2.099,638,55	5.521.572,69

Jednokratne novčane pomoći

Jednokratna novčana pomoć se dodjeljuje u svrhu prevazilaženja trenutnog stanja socijalne potrebe nastale usljed smrti jednog ili više članova porodice, povratka sa liječenja, otpuštanja sa izdržavanja kazne zatvora ili izvršavanja odgojne mjere, te za druge slične situacije. Realiziraju se putem Centara za socijalni rad, iz gradskih/općinskih budžeta, ovisno o mogućnostima svakog grada/općine, kao i iz Budžeta USK-a.

Vrlo često se od strane pojedinih korisnika pogrešno tumači u smislu da je to njihovo pravo. U kontekstu prednje iznesenog, pravo na jednokratnu pomoć ovisi od utvrđene potrebe, ali i od obezbjeđenih materijalnih sredstava u budžetima i može se, pri tome je naglasak na može, ostvariti najviše tri puta u toku kalendarske godine.

Broj zahtjeva za jednokratne pomoći je u stalnom porastu iz godine u godinu. Situaciju dodatno usložnjava i činjenica da su isplate naknada po osnovu prava stečenih po osnovu socijalne zaštite u višemjesečnom kašnjenju, te se često korisnici koji su uvedeni u pravo po nekom drugom osnovu javljaju i kao podnosioci i korisnici prava na jednokratnu pomoć. Veoma je učestala pojava višestrukog korištenja ovog prava od istih osoba iz više izvora. Razlog leži u činjenici, da su izvori finansiranja različiti, ali i u činjenici da se ne vrši razmjena informacija između davaoca sredstava.

U našim Informacijama iz prethodnih godina navodili smo potrebu uspostave jedinstvenog registra, a u cilju izbjegavanja višestrukog korištenja ovih, ali i drugih naknada od istih lica. Kako je ovaj problem prepoznat na federalnoj razini, u toku 2017. godine donijet je Zakon o jedinstvenom registru korisnika gotovinskih naknada na koje se ne uplaćuju doprinosi. Ovim se zakonom uređuje način uspostave Jedinstvenoga registra korisnika gotovinskih naknada pojedincima na koje se ne uplaćuje doprinos (u daljnjem tekstu: Jedinstveni registar), a koje se isplaćuju na teret Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, proračuna kantona, općina, gradova i finansijskih planova izvanbudžetskih fondova (u daljnjem tekstu: budžeti), način prikupljanja i klasifikacija podataka, te način izvještavanja. Jedinstveni registar uspostavlja, vodi i održava Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, a kantonalne registre, koji čine sastavni dio Jedinstvenog registra, uspostavljaju, vode i održavaju nadležna kantonalna ministarstva.

Korisnici i ujedno obveznici unosa podataka u Jedinstveni registar podataka su:

- a) sva tijela uprave svih razina vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija BiH),
- b) federalni zavod i kantonalne službe za zapošljavanje.
- c) ostale javne ustanove i izvanproračunski fondovi koji isplaćuju gotovinske naknade na koje se ne plaćaju doprinosi.

Jedinstveni registar formirat će se na temelju:

- a) podataka postojeće elektroničke baze za naknade po propisima iz oblasti braniteljsko-invalidske zaštite (IISBIZ),
- b) podataka postojeće elektroničke baze za naknade po propisima iz oblasti socijalne skrbi i skrbi obitelji sa djecom (SOTAC),
- c) podataka koji se vode u drugim elektroničkim i izvan elektroničkih baza na razini Federacije, kantona i općina.

U cilju sagledavanja davanja po ovim osnovama u tabeli br. 7. dajemo pregled planiranih i realiziranih sredstava za jednokratne pomoći u 2016. godini iz budžeta gradova/općina Unsko-sanskog kantona i iz Budžeta Unsko-sanskog kantona.